

TALOUSARVIOALOITE 882/2005 vp

Määrärahan osoittaminen opintotuen kiinteään asumislisään

Eduskunnalle

Valtion vuoden 2005 talousarvioesityksen käsitelyn yhteydessä momentille 29.70.55 tehtiin lisäys, jolla nostettiin opiskelijoiden asumislisästä huomioon otettavan kuukausittaisen asumismenon rajaa (vuokrattoa) 214 eurosta 252 euroon. Korotus koski noin 75 000 opiskelijan asumislisää. Tämän korjauksen ulkopuolelle jäivät oppilaitosten asuntoloissa asuvat ja kiinteään asumislisän piirissä olevat opiskelijat, siis kansanopistojen ja liikunnan koulutuskeskusten pitkien linjojen opiskelijat. Kiinteään asumislisään oikeutettuja opiskelijoita niissä on tällä hetkellä noin 3 500.

Opintotukea uudistettaessa on lainsäätäjän tavoitteena ollut opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu. Kiinteää asumislisää on viimeksi korotettu asumistukilakia muutettaessa vuoden 2000 alussa, ja se on tällä hetkellä vajaat 60 euroa kuukaudessa. Kansanopistot ovat ilmaisseet huolestumisensa siitä, että nykyisen asumislisäkäytännön mukaan kansanopistossa opiskelevalle on edullisempaa vuokrata asunto vapailta markkinoilta kuin asua kansanopiston asuntolassa. Kiinteän asumislisän piiristä vuokra-asuntoon siirtyvät opiskelijat myös lisäävät valtion asumistukimenoja. Yksittäisen opiskelijan kuukausittainen asumistuki voi nimittäin vuokra-asuntoon siirryttäessä jopa kolminkertaistua.

Kansanopistojen mukaan niiden asuntoloiden käyttöaste on jo nyt selvästi laskenut viime vuoteen verrattuna. Kehitys on huolestuttava myös

opistojen toimintatalouden kannalta, koska yksikköhintajärjestelmää ollaan parhailaan (HE 112/2005 vp) uudistamassa siten, että nykyinen opiskelijaviikkojen eksternaattivähennys korvataisiin opiston ulkopuolella asuvien yksikköhinnan porrastuksella: opiston ulkopuolella asuvien osalta opiskelijaviikon yksikköhinta olisi 20 prosenttia pienempi kuin muiden opiskelijaviikkojen. Hallituksen esityksen tavoitteena on kansanopistojen sisäoppilaitosmuodon vahvistaminen, mutta uudistuksen tarkoitus ei toteudu, jos asumistukijärjestelmä samalla kannustaa opiskelijoita asumaan opiston ulkopuolella.

Kiinteän asumislisän korottaminen keskimääräisesti samalla euromäärällä (25 euroa/kk) kuin mitä vuokraton nostaminen vuoden 2005 talousarviossa muiden opiskelijoiden osalta merkitsi antaisi lakisääteisesti sisäoppilaitoksina toimiville oppilaitoksille paremman mahdollisuuden kehittää opiskelija-asuntoloitaan varteen otettaviksi vaihtoehtoiksi vuokra-asuntoihin verrattuna. Tätä edellyttäisi myös opiskelijoiden tasaveroinen asumislisäkohtelu.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 29.70.55 lisäyksenä 700 000 euroa opintotuen kiinteään asumislisän budjettiperusteeseen korottamiseen.

TAA 882/2005 vp — Simo Rundgren /kesk ym.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Simo Rundgren /kesk
Jukka Gustafsson /sd